

Styrelsen för
Sveriges författarfond

Verksamhetsberättelse för år 2025
med ekonomisk redovisning

Innehåll

	sid.
Inledning	5
1 Ändamål och verksamheter	7
1.1 Biblioteksersättningen	7
1.1.1 Bakgrund	
1.1.2 Individuella ersättningar	
Författarfondens fria del: stipendier och bidrag	
1.2 Regelverk och styrning	9
1.2.1 Allmänt	
1.2.2 Förordningen om Sveriges författarfond	
1.2.3 Övriga författningar	
1.2.4 Anslagsposter; regleringsbrev och villkor	
1.2.5 Ekonomisk redovisning och revision	
2 Organisation	11
2.1 Styrelse	11
2.2 Råd för stipendier och bidrag	12
2.3 Jävsbestämmelser	12
2.4 Sakkunniga	13
2.5 Kansli	13
3 Samverkan	14
4 Medelsanvändningen åren 2023–2025 – översikt	15
5 Biblioteksersättningen	16
5.1 Biblioteksersättningens beräkning	16
5.1.1 Underlag: utnyttjande och kategorier av verk	
5.1.2 Beräkningsperiod 2020–2021	
5.1.3 Grundbelopp och multiplar; förhandlingsöverenskommelsen	
5.1.4 Total biblioteksersättning för år 2025	
5.2 Biblioteksersättningens kostnader	17
5.2.1 Individuella ersättningar	
5.2.2 Särskild biblioteksersättning	
5.2.3 Pensionsbidrag	
5.2.4 Femåriga arbetsstipendier	
5.2.5 Treåriga arbetsstipendier	
5.2.6 Ettåriga arbetsstipendier	
5.2.7 Bidrag till upphovsmannaorganisationer	
5.2.8 Administration	
5.2.9 Årets resultat	
6 Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker	23
6.1 Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister	24
6.2 Bidrag till dramatiker	24
6.3 Bidrag för internationella utbyten	25
7 Dramatikerstöd	25
8 Inkomstgarantier för konstnärer	26

9	Långtidsstipendier	26
10	Stipendiestatistik – översikt.....	27
11	Resultat- och balansräkningar.....	30
	<i>Biblioteksersättningen (5:2 ap.8)</i>	<i>30</i>
	<i>Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker (5:2 ap.5)</i>	<i>34</i>
	<i>Dramatikerstöd (5:2 ap. 13)</i>	<i>36</i>
	<i>Långtidsstipendier (del av 5:2 ap. 4).....</i>	<i>37</i>

Inledning

Författarfondens uppdrag är omfattande men samtidigt tydligt definierat och återkommande för varje år: att fördela den statliga biblioteksersättningen samt vissa statliga bidrag och stöd till enskilda upphovsmän inom ordområdet.

Sveriges författarfond ska – som det formuleras i den förordning som övergripande reglerar verksamheten – ”främja litteraturens utveckling och bidra till att förbättra de litterära upphovsmännens ekonomiska villkor”. I en tid när litteraturbransch och bokmarknad genomgår stora förändringar, där förändrade spelregler och ersättningsmodeller i den digitala omvandlingen sammantaget tycks prägla arbets- och avtalsvillkoren negativt för majoriteten av de litterära yrkesverksamma, är det en verksamhet vars betydelse bara ökar.

Stipendier från författarfonden är ofta avgörande för den enskilde upphovsmannens möjlighet att fortsätta sin litterära verksamhet. I synnerhet särskild biblioteksersättning och de fleråriga stipendierna frigör, med sitt fokus på långsiktiga förutsättningar, tid och kraft för den enskilde att ägna sig åt och fördjupa sin litterära verksamhet. Stöden riktar sig till de enskilda litterära upphovsmännen, men i förlängningen är det den kvalificerade litteraturens plats i ett utvecklat demokratiskt samhälle som är målet för verksamheten.

Vikten av tillgång till ett mångfaldigt utbud av olika litterära uttryck gäller inte minst barn och unga. För att bemöta det som på senare år uppmärksammats som en läskris har kulturpolitisk fokus lagts på läsfrämjande insatser och läsningens instrumentella värden. Det är mycket viktiga perspektiv men insatserna måste sammanhålla med en litteraturpolitik på bred front, som utöver detta bland annat inbegriper en konstnärspolitik som främjar konstnärlig integritet och erkänner värdet av litterär kvalitet.

En del av satsningen på läsfrämjande har varit de läslistor som Skolverket och Kulturrådet tagit fram för att stötta forskollärare och lärare i skolväsendet i valet av god litteratur för sin undervisning. Dessa listor utgör goda exempel på vilken vital del av litteraturpolitiken som konstnärspolitiken och författarfonden utgör: en överväldigande majoritet av de författare och illustratörer som där lyfts fram har eller har haft särskild biblioteksersättning eller författarfondens fleråriga stipendier.

För många författarskap kan behoven av stöd sträcka sig över en hel karriär. Men de nämnda läslistorerna kan även tjäna som exempel på hur det som idag är allmänt erkänt och kanske till och med kommersiellt framgångsrikt också har sitt tidiga ursprung i beviljade stipendier från Sveriges författarfond. I det enskilda skapar de direktverkande stöden – helt inriktade på litterär och konstnärlig kvalitet – värden som egentligen inte kan bedömas med lönsamhetskriterier, men vilka sammantaget ändå har en avgörande betydelse också för det som brukar kallas kreativa näringar och kulturekonomi.

Det är dessa författarfondens funktioner i det litterära kretsloppet som i den föreliggande verksamhetsberättelsen redovisas genom en saklig uppräknings av fördelade ersättningar, stipendier och bidrag – antal mottagare, belopp och totala kostnader – vilka svarar mot den ekonomiska redovisning som lämnas för varje verksamhetsgren för sig.

1 Ändamål och verksamheter

Styrelsen för Sveriges författarfond har till huvudsaklig uppgift att förmedla den statliga biblioteksansättningen, som i enlighet med förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond utgår till upphovsmän till litterära verk – författare, översättare, tecknare och fotografer – för användningen av deras verk genom de svenska folk- och skolbiblioteken.

Författarfonden har även i uppdrag att besluta om vissa statliga bidrag och stöd till upphovsmän inom ordområdet, vilka också redogörs för i denna verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning.

1.1 Biblioteksansättningen

1.1.1 Bakgrund

Enligt upphovsrättslagen får ett exemplar av ett litterärt verk fritt spridas vidare sedan det med upphovsmannens samtycke har överlåtit. Detta betyder att ett bibliotek som har köpt in en bok har rätt att låna ut den; författaren kan inte motsätta sig det och har ingen i upphovsrättslagen stadgad rätt till ersättning. Genom denna kulturpolitiskt motiverade inskränkning i upphovsrättslagen värnas allmänhetens tillgång till litteratur genom den fria biblioteksutlåningen.

Sedan Sveriges författarfond bildats år 1954 får dock de litterära upphovsmännen i stället en offentligrettslig ersättning av statsmedel för biblioteksutnyttjandet. I propositionen (1954:133) om ”anslag till ersättning åt författare för utlåning av deras verk genom bibliotek” angavs två motiv för ersättningen: den skulle dels ge skälig gottgörelse för det samhällseliga utnyttjande av författarnas verk som den fria biblioteksutlåningen innebar, dels medföra en viss förbättring av författarnas ekonomiska villkor.

Biblioteksansättningen konstruerades redan från början som ett visst belopp per boklån, vilket skulle överföras till Sveriges författarfond – en statlig verksamhet men med en styrelse vars majoritet utsågs av upphovsmännens egna organisationer. Ersättningssystemet har efterhand byggts ut. Numera utgår ersättning för såväl hemlån som referensexemplar av både originalverk (på svenska eller av upphovsman stadigvarande bosatt i Sverige) och verk i översättning till eller från svenska. Verksamheten regleras genom förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond.

Reglerna för biblioteksansättningen och ersättningens belopp fastställdes till en början ensidigt av staten. År 1985 kom Sveriges Författarförbund, Föreningen Svenska Tecknare och Svenska Fotografernas Förbund överens med regeringen om en förhandlingsordning avseende biblioteksansättningens grundbelopp, en ordning som tillämpats alltsedan dess.

De kulturpolitiska motiven bakom instiftandet av den svenska biblioteksansättningen skapade en från första början kulturpolitiskt utformad ersättning: den riktas enbart till svenska upphovsmän (som skriver på svenska eller är bosatta i Sverige) och översättare (till eller från svenska språket) – och därtill

används en stor del av medlen för stipendier och bidrag till dessa kategorier av författare, tecknare, fotografer och översättare.

Enligt EG-direktivet av den 19 november 1992 (tidigare 92/100/EEG; nu ersatt av en kodifierad version, 2006/115/EEG) om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk ska en upphovsman i princip ha ensamrätt avseende utlåning av exemplar av verk. Medlemsstaterna får dock föreskriva undantag från utlåningsrätten när det gäller utlåning till allmänheten från offentliga bibliotek, under förutsättning att åtminstone upphovsmännen får ersättning. Vidare får medlemsstaterna fritt bestämma ersättningen, varvid hänsyn får tas till kulturpolitiska ändamål. Den svenska biblioteksersättningsordningen anses därmed uppfylla direktivets krav.

1.1.2 Individuella ersättningar Författarfondens fria del: stipendier och bidrag

Enligt förordningen om Sveriges författarfond ska individuell ersättning ges till ersättningsberättigad upphovsman baserat på antalet hemlån och antalet referensexemplar av dennes verk.

I fondförordningen föreskrivs vidare att biblioteksersättningen utöver de individuella ersättningarna och kostnaderna för själva verksamheten, får användas till stipendier och bidrag till enskilda upphovsmän och bidrag till deras efterlevande samt bidrag till upphovsmännens organisationer för insatser som syftar till att stärka de litterära upphovsmännens ställning och bidrag till särskilda ändamål som avser litterär verksamhet. Den delen av verksamheten brukar kallas författarfondens fria del.

Utgångspunkten för verksamheten är således den individuella ersättningen, som ger de litterära yrkesutövarna en viss minimiersättning för biblioteksutnyttjandet. Konstruktionen med särskild biblioteksersättning innebär att författarfonden tillerkänner vissa högt kvalificerade och yrkesverksamma författare, översättare, tecknare och fotografer en ersättning som fastställs på andra grunder än den generellt fastställda ersättningen per utlånad bok.

Utöver den särskilda ersättningen finns kompletterande arbetsstipendier av olika längd för att förbättra villkoren för bokupphovsmän med yrkesmässiga ambitioner. Ur den s.k. fria delen fördelas också pensionsbidrag.

Genom biblioteksersättningen ersätts de litterära och bildlitterära upphovsmännen för det samhällseliga utnyttjandet av deras verk som den fria tillgången till och användningen av dem som biblioteken erbjuder. Samtidigt skapar ersättningen en viss förbättring av upphovsmännens ekonomiska villkor. Den främjar litteraturens utveckling genom att den förbättrar upphovsmännens och översättarnas möjligheter att kunna fortsätta och utveckla sin litterära verksamhet.

1.2 Regelverk och styrning

1.2.1 Allmänt

Med hänsyn till den ursprungliga och huvudsakliga uppgiften – att fördela bibliotekersättningen – fungerar Sveriges författarfond inte som en traditionell förvaltningsmyndighet, även om verksamheten utgör myndighetsutövning och bedrivs utan särskild lagreglering om överlämnande av förvaltningsuppgifter.

Författarfonden saknar förvaltningsanslag och administrationen av verksamheten bekostas av bibliotekersättningen. Vidare innebär den anslagskonstruktion och förhandlingsordning som beskrivits ovan, att statsmakterna avstår mer traditionell målstyrning.

Majoriteten av fondstyrelsens ledamöter utses direkt av upphovsmännens organisationer. De litterära och bildlitterära upphovsmännens inflytande genom styrelserepresentation är reglerad i lagen om överlämnande av förvaltningsuppgifter, se avsnitt 1.2.3 nedan.

De särskilda omständigheterna kring regelverk och styrning påverkar inte kraven på rättssäkerhet, öppenhet och insyn; exempelvis är förvaltningslagen samt offentlighets- och sekretesslagstiftningen tillämpliga på författarfondens verksamhet.

1.2.2 Förordningen om Sveriges författarfond

Verksamheten vid Sveriges författarfond regleras i huvudsak i förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond, omtryckt 1979:394 och senast ändrad 2019:1270. I förordningen regleras underlag och beräkning av den totala bibliotekersättningen, liksom belopp och bestämmelser för de individuella ersättningarna.

Den s.k. myndighetsförordningen (2007:515) – som gäller för förvaltningsmyndigheter under regeringen – är inte tillämplig på Sveriges författarfond. I fondförordningen regleras också sådant som normalt återfinns i förvaltningsmyndigheters instruktion: styrelsens storlek, beslutsföret, delegationsrätter m.m. Sedan år 2015 innehåller förordningen också en ändamålsparagraf för verksamheten.

1.2.3 Övriga författningar

Utöver förordningen om Sveriges författarfond regleras verksamheten i följande författningar:

- förordning (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer,
- förordning (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik,
- förordning (1976:504) om inkomstgarantier för konstnärer,
- förordning (1983:190) om pensionsgrundande konstnärsbidrag m.m.,

- lag (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde,

Därutöver har styrelsen 2015-12-09 (ändrad senast 2022-09-19 för ikraftträdande 2023-01-01) fastställt arbetsordning för Sveriges författarfond, med bestämmelser och riktlinjer som reglerar författarfondens verksamhet.

1.2.4 Anslagsposter; regleringsbrev och villkor

Medlen för biblioteksersättning utgör anslagspost 8 under anslaget 5:2 (fr.o.m. år 2026: 4:2), Ersättningar och bidrag till konstnärer, inom utgiftsområde 17. Anslagsposten disponeras av Kammarkollegiet, som enligt regleringsbrev ska utbetala medlen efter rekvisition till styrelsen för Sveriges författarfond. Vidare föreskriver regeringen i särskilt beslut att Sveriges författarfond senast den 1 mars till Kulturdepartementet ska lämna redogörelse för verksamheten under det föregående året samt ett budgetunderlag för det följande året. Några andra föreskrifter vad avser biblioteksersättningen – utöver dem som ges i förordningen om Sveriges författarfond – har inte utfärdats av regeringen.

För övriga verksamheter disponeras och utbetalas medlen enligt följande:

- Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker. Medlen utbetalas av Kammarkollegiet till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition;
- Dramatikerstöd (Statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik). Medlen utbetalas av Kammarkollegiet till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition;
- Inkomstgaranti för konstnärer till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker. Kammarkollegiet disponerar anslagsposten och utbetalar inkomstgarantierna;
- Långtidsstipendier. Medel för överenskommet antal stipendier utbetalas av Konstnärsnämnden till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition.

Samtliga anslagsposter återfinns under anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer. Inte heller för dessa verksamheter utfärdar regeringen några föreskrifter utöver dem som återfinns i respektive bidragsförordning. Författarfonden saknar helt förvaltningsanslag och regeringen föreskriver i anslagsvillkoren att medel (reglerat med angivet högsta belopp) får användas för administrationskostnader.

1.2.5 Ekonomisk redovisning och revision

De omständigheter kring författarfondens ställning i statsförvaltningen som redogjorts för ovan leder till att Sveriges författarfond inte kan tillämpa förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Författarfonden har själv i sin arbetsordning fastställt principer för löpande redovisning och för upprättande av denna verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning. Dessa principer är med vissa väsentliga och nödvändiga undantag upprättade med utgångspunkt i de ovan nämnda förordningarna om myndigheters bokföring, årsredovisning m.m.

Av dessa skäl granskas författarfonden inte av Riksrevisionen utan upphandlar – med stöd i regeringens föreskrifter i fondförordningen – själv revision på den privata marknaden. Granskning av verksamhetsberättelsens finansiella delar genomförs således av auktoriserad revisor, och styrelsen för Sveriges författarfond överlämnar årligen till Regeringskansliet (kulturdepartementet) en s.k. rapport från oberoende revisor.

Efter genomförd upphandling under år 2025 har styrelsen utsett den auktoriserade revisorn Erik Ågerup att genomföra granskning för år 2025. Hans rapport efter granskningen av 2025 års verksamhet lämnas enligt föreskrivna villkor före den 1 april 2026.

2 Organisation

Författarfondens verksamhet leds av en styrelse, bestående av ordförande och tio andra ledamöter. Ordföranden och två andra ledamöter förordnas av regeringen. Av övriga ledamöter utses sex av Sveriges Författarförbund, en av Föreningen Svenska Tecknare och en av Svenska Fotografers Förbund. Styrelsen väljer inom sig vice ordförande.

2.1 Styrelse

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Av regeringen förordnade ledamöter:

Ordförande: Joakim Stymne. Övriga ledamöter: Erik Jersenius och Karin Westerberg.

Utsedda av Sveriges Författarförbund:

Anja Gatu (vice ordförande), Stig Hansén, Thomas Kanger, Ingrid Olsson, Tony Samuelsson och Örjan Sjögren.

Utsedd av Svenska Tecknare: Josefine Engström

Utsedd av Svenska Fotografers Förbund: Simon Mlangeni-Berg

2.2 Råd för stipendier och bidrag

Styrelsen utser olika råd som själva beslutar eller bereder och ger förslag till styrelsebeslut om utdelning av stipendier och bidrag m.m. Ledamöterna i dessa stipendieråd förordnas delvis efter förslag från de litterära och bildlitterära

upphovsmännens organisationer. Ledamöterna utses av fondstyrelsen för ett år i sänder (högst sex år).

Stipendierådet

Stipendierådet har till uppgift att – enligt de riktlinjer och inom de ramar som beslutas av styrelsen – besluta om utdelning av ett- och treåriga arbetsstipendier samt bereda och ge förslag till styrelsebeslut om övriga stipendier och bidrag samt utdelning av särskild biblioteksersättning.

Stipendierådet har under året bestått av Anna Gustafsson Chen (ordförande), Naima Chahboun, Anna Clarén, Stig Hansén (våren), Sven Olov Karlsson, Ola Larsmo (hösten), Knut Larsson (våren), Jörgen Lind, Sara Lundberg (hösten), Moa Matthis, Per Nilsson, Hanna Nordenhök, Ingrid Olsson, Örjan Sjögren och Andrzej Tichý.

Internationella rådet

Internationella rådet beslutar – enligt de riktlinjer och inom de ramar som beslutas av styrelsen – om utdelning av bidrag för internationella utbyten.

Internationella rådet har under året bestått av Knut Larsson, ordförande, Cecilia Franklin, Marie Lundquist och Erik Uddenberg.

Dramatikerrådet

I enlighet med föreskrifterna i förordningen om Sveriges författarfond utser styrelsen ett särskilt organ med ordförande och fem andra ledamöter som på styrelsens vägnar självständigt fattar beslut i frågor om bidrag till dramatiker enligt förordningen (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer och om bidrag enligt förordningen (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik.

Dramatikerrådet har under året bestått av Erik Jersenius (ordförande), Magnus Berg, Sophie Helsing, Cilla Jackert, Kristina Ros och Barbro Westling.

2.3 Jävsbestämmelser

För arbetet i styrelsen och de olika stipendieråden gäller förvaltningslagens bestämmelser. Därutöver har styrelsen fastställt särskilda riktlinjer för hantering av jäv.

Sammanfattningsvis innebär dessa riktlinjer att fråga om jäv behandlas vid beredningsperiodens början (stipendieråden) samt vid varje besluts-sammanträde (styrelsen). Jävig ledamot avstår alltid helt att delta i beredning och beslut rörande den aktuella ansökan.

Dessutom gäller att styrelseledamot inte själv söker stipendium eller bidrag. Ledamot i något av författarfondens stipendieråd får inte söka stipendium m.m. som bereds eller beslutas av det stipendieråd han eller hon är utsedd till. För att undvika jävssituationer vid hantering av ansökningar om organisationsbidrag, bereds dessa ansökningar i särskild ordning av ordföranden i samråd med övriga ledamöter utsedda av regeringen.

2.4 Sakkunniga

Vid beredningen av ansökningar om stipendier m.m. anlitar författarfonden, i den mån sakkunskap inte finns bland styrelsens eller stipendierådets ledamöter, utomstående sakkunniga för bedömning av de verk som åberopas av författare som skriver på annat språk än svenska. Det gäller även verk som översatts från svenska till andra språk. I de två ansökningsomgångarna under år 2025 har sammanlagt 58 (2024: 60) sakkunnigutlåtanden inhämtats från 19 sakkunniga, rörande böcker på 18 olika språk (2024: 21 sakkunniga på 18 olika språk).

2.5 Kansli

Under år 2025 har kansliet bestått av oförändrat fem anställda. Tjänsterna har uppehållits enligt följande: Direktör: Jesper Söderström. Biträdande direktör/Ansvarig, individuella ersättningar: Johan Triyono. Handläggare: Elisabeth Asperheim, Susanna Bjelving och Erik Janelm.

3 Samverkan

Internationellt

Författarfonden har fortlöpande internationella kontakter och kunskapsutbyte med motsvarande institutioner eller organisationer i de länder där biblioteksersättning införts, och bevakar även det arbete inom upphovsrättsområdet som bedrivs inom EU och som kan ha påverkan på den statliga biblioteksersättningen.

Konstnärsnämnden

Konstnärsnämnden disponerar anslagsposten för långtidsstipendier. Konstnärsnämnden och fondstyrelsen ska enligt regleringsbrev enas om hur många av det totala antalet stipendier som ska tillfalla författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker; därefter utbetalas överenskommen andel till författarfonden efter rekvisition. Författarfonden har fortlöpande samråd och erfarenhetsutbyten med Konstnärsnämnden i såväl bidragsärenden som i kulturpolitiska och administrativa frågor.

Upphovsmannaorganisationerna

Med de tre upphovsmannaorganisationerna som är representerade i fondstyrelsen – Sveriges Författarförbund, Svenska Tecknare och Svenska Fotografers Förbund – sker utöver själva styrelsearbetet ett fortlöpande samråd kring frågor som anses betydelsefulla för upphovsmännen och indirekt kan påverka författarfonden, men som ännu inte är fråga för fondstyrelsebeslut eller som normalt inte kommer att bli det. Liknande samråd och informationsutbyte sker också med Sveriges Dramatikerförbund. Fondkansliet har också i övrigt kontakter med organisationernas kanslier i stipendieärenden m.m.

Kungl. biblioteket

Författarfonden har dels kontakter med Kungl. biblioteket rörande den officiella biblioteksstatistiken, dels ett fortlöpande utbyte kring frågor som rör katalogisering i nationalbibliografin, vilken utgör en viktig grund för fastställandet av individuella ersättningar till de enskilda upphovsmännen.

Arbetsgivarverket

Sveriges författarfond är obligatorisk medlem i det statliga arbetsgivarorganet Arbetsgivarverket. Direktören är ledamot i det s.k. arbetsgivarkollegiet för Arbetsgivarverket.

STIM/SAMI

I enlighet med förordningen (1998:1387) om fonogramersättning fördelar STIM och SAMI den statliga ersättningen för bibliotekens utlåning av fonogram och musiktryck. Liksom tidigare år har Sveriges författarfond mot ersättning försett organisationerna med uppgifter, hämtade ur fondens utlåningsurval, om vilka musikaliska verk som under föregående år lånats vid landets folk- och skolbibliotek.

4 Medelsanvändningen åren 2023–2025 – översikt

	2025	2024	2023
	(tkr)		
Bibliotekersättningen			
Anslag	190 600	190 488	188 488
Kostnader:			
Ersättningar, stipendier och bidrag	181 045	180 573	185 728
Administration, avskrivningar, räntekostnader	10 511	9 372	9 246
Summa kostnader	191 556	189 945	194 974
Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker			
Anslag	11 237	11 237	11 237
Kostnader:			
Bidrag, författare m.fl.	4 800	5 000	4 700
Bidrag, dramatiker	4 623	4 646	4 605
Bidrag, internationellt utbyte	1 396	1 632	1 867
Administration	600	560	560
Summa kostnader	11 419	11 838	11 732
Dramatikerstöd			
Anslag	4 461	4 461	4 461
Kostnader:			
Bidrag	4 478	4 150	4 180
Administration	240	230	230
Summa kostnader	4 718	4 380	4 410
Långtidsstipendier			
Anslag	5 998	5 845	5 512
Kostnader:			
Stipendier	5 998	5 845	5 512
Administration	0	0	0
Summa kostnader	5 998	5 845	5 512
Samtliga verksamheter			
Anslag	212 296	212 031	209 698
Kostnader:			
Ersättningar, stipendier och bidrag	202 340	201 846	206 592
Administration	11 351	10 162	10 036
Summa kostnader	213 691	212 008	216 628

5 Bibliotekersättningen

5.1 Bibliotekersättningens beräkning

5.1.1 Underlag: utnyttjandet och kategorier av verk

I det statistiska underlaget för bibliotekersättningen ingår:

- antalet hemlån i folk- och skolbibliotek av fysiska exemplar av upphovsrättsligt skyddade litterära verk av följande kategorier: a) originalverk på svenska språket samt originalverk av upphovsmän stadigvarande bosatta i Sverige, b) verk i översättning till eller från svenska;
- antalet referensexemplar – d.v.s. böcker som finns tillgängliga på bibliotek för läsning men inte för hemlån – i folk- och skolbibliotek av ovanstående kategorier av verk.

5.1.2 Beräkningsperiod 2020–2021

Enligt förordningen om Sveriges författarfond beräknas fr.o.m. år 2015 (d.v.s. med verkan fr.o.m. anslagsåret 2016) bibliotekersättningen med utgångspunkt i medelvärdet av antalet hemlån och referensexemplar under två kalenderår i följd (beräkningsperiod). Medelvärdet under en beräkningsperiod ska utgöra grunden för den bibliotekersättning som överförs under två år i följd, med början tre år efter det sista kalenderåret i beräkningsperioden. I grundöverenskommelsen mellan parterna stadgas också att förhandlingarna ska ske vartannat år, d.v.s. sträcka sig över två anslagsår.

För år 2025 baserades således ersättningen på ett medelvärde av utlåning och referensbestånd under åren 2020 och 2021. Samma beräkningsperiod gällde också för anslagsåret 2024. Beräkningen finns redovisad i detalj i författarfondens budgetunderlag till regeringen för år 2025. Utgångspunkt för beräkningen är Kungl. bibliotekets statistik över folk- och skolbibliotekens utlåning, vilken produceras inom ramen för Sveriges officiella statistik.

5.1.3 Grundbelopp och multiplar; förhandlingsöverenskommelsen

Den totala bibliotekersättningens storlek beräknas med hjälp av ersättningens beloppsnivåer för lån och referensexemplar. Beloppet för hemlån av svenskt originalverk utgör bibliotekersättningens grundbelopp. Storleken på detta grundbelopp ska enligt 4 § fondförordningen bestämmas genom överenskommelse mellan regeringen och de tre upphovsmannaorganisationerna.

I enlighet med 2014 års grundöverenskommelse om förhandlingsordning genomfördes under år 2023 förhandlingar avseende grundbeloppet för åren 2024 och 2025. I juni 2023 ingicks en överenskommelse med de tre upphovsmannaorganisationerna, innebärande att grundbeloppet för år 2024 höjdes med åtta öre, till 2 kr och 12 öre, och för år 2025 med ytterligare åtta öre,

till 2 kr och 20 öre. Förhandlingsöverenskommelsen godkändes av regeringen 2023-06-22. Övriga belopp bestäms enligt förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond som multiplar av grundbeloppet, för år 2025 enligt följande:

Biblioteksersättningens multiplar 2025

Lån av originalverk	<i>Grundbelopp</i>	2 kr och 20 öre
Lån av översättning	<i>½ av grundbeloppet</i>	1 kr och 10 öre
Referensexemplar av originalverk	<i>4 x grundbeloppet</i>	8 kr och 80 öre
Referensexemplar av översättning	<i>2 x grundbeloppet</i>	4 kr och 40 öre

Med hänvisning till de restriktioner under Covid-19-pandemin som påverkade biblioteksutlåningen negativt under beräkningsperioden 2020–2021, enades parterna därutöver att biblioteksersättningen för år 2025 skulle tillföras ytterligare 2 milj. kr.

5.1.4 Total biblioteksersättning för år 2025

Med stöd av den ovan redovisade förhandlingsöverenskommelsen och den biblioteksstatistik för beräkningsperioden 2020–2021 som redovisats i författarfondens budgetunderlag till regeringen för år 2025, fastställdes slutligt den totala biblioteksersättningen för år 2025 till 190 600 000 kr.

5.2 Biblioteksersättningens kostnader

**Kostnader för ersättningar, stipendier och bidrag inom
biblioteksersättningen 2023–2025:**

	2025	2024	2023
Individuella ersättningar:			
<i>Antal</i>	3 928	3 995	3 973
<i>Beloppsintervall</i>	2 640 – 346 779 kr	2 540 – 334 646 kr	2 440 – 322 416 kr
<i>Medelbelopp</i>	18 946	17 665	16 716
<i>Totalt belopp</i>	74,4 milj. kr	70,6 milj. kr	66,4 milj. kr
Särskild biblioteksersättning:			
<i>Antal</i>	159	160	162
<i>Bruttobelopp</i>	302 000 kr	302 000 kr	312 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	44,3 milj. kr	45,0 milj. kr	47,4 milj. kr
Pensionsbidrag:			
<i>Antal</i>	65	67	69
<i>Beloppsintervall</i>	7 284 – 88 176 kr	7 488 – 85 944 kr	6 864 – 79 068 kr
<i>Totalt belopp</i>	3,9 milj. kr	3,9 milj. kr	3,7 milj. kr
Femårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	79	88	95
<i>Belopp</i>	180 000 kr	180 000 kr	200 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	14,2 milj. kr	15,8 milj. kr	19,0 milj. kr
Treårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	106	113	122
<i>Belopp</i>	170 000 kr	170 000 kr	190 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	18,0 milj. kr	19,2 milj. kr	23,2 milj. kr
Ettårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	176	173	180
<i>Beloppsintervall</i>	70 000 – 100 000 kr	70 000 – 100 000 kr	70 000 – 100 000 kr
<i>Medelbelopp</i>	80 568 kr	80 231 kr	78 167 kr
<i>Totalt belopp</i>	14,2 milj. kr	13,9 milj. kr	14,1 milj. kr

5.2.1 Individuella ersättningar

Enligt förordningen om Sveriges författarfond beräknas de individuella ersättningarnas belopp på antalet hemlån och referensexemplar för kalenderåret året före det år ersättningen avser. För år 2025 har således dessa ersättningar baserats på biblioteksstatistiken för år 2024. Ersättningens belopp per utlån är i fondförordningen fastställt till 60 procent av biblioteksersättningens grundbelopp.

År 2025 betalades ersättning till berättigad upphovsman med 1 kr och 32 öre för varje hemlån och 5 kr och 28 öre för varje referensexemplar av litterärt verk i original. Till översättare av litterärt verk till och från svenska betalades ersättning med 66 öre för varje hemlån och 2 kr och 64 öre för varje referensexemplar.

Beräkningen av ersättningen är samordnad, både vad avser ersättning för original respektive översättningar samt i fråga om hemlån och referensexemplar. Den vars utlåning understiger motsvarande 2 000 lån av verk i original respektive 4 000 lån av översättningar är inte berättigad till ersättning. År 2025 har således minimigränsen för utbetalning varit 2 640 kr. För avliden upphovsman gäller att rätten till ersättning inte övergår till efterlevande om ersättningen till den enskilda mottagaren understiger hälften av den nivå som berättigar en levande upphovsman till ersättning (år 2025: 1 320 kr).

Vid höga utlåningssiffror avtrappas ersättningen i två steg, med början vid 200 000 lån av originalverk respektive 400 000 lån av översättningar.

Ersättningarna är pensions- och sjukpenninggrundande; mottagarna betalar själv socialförsäkringarna m.m. på dessa ersättningar i form av egenavgifter.

För beräkning av ersättningarna genomför författarfonden årliga undersökningar av bibliotekens utlåning och referensbestånd. Fondkansliet samlar in information om utlåningen av böcker i samtliga datoriserade bibliotekssystem i landet.

När själva insamlingen är avslutad påbörjas ett omfattande arbete med att analysera den bibliografiska informationen som i bibliotekens katalogposter finns om varje enskilt verk. Författarfondens kansli har med tiden byggt upp en stor databas som innehåller bibliografiska uppgifter om enskilda verk med information om hur de individuella ersättningarna för respektive verk ska fördelas. Det insamlade materialet matchas mot detta verksregister och huvuddelen av lånen bearbetas maskinellt. Fondens personal bearbetar sedan vidare det återstående materialet. För varje år växer på så sätt verksregistret och efterföljande år kan en större del av materialet bearbetas maskinellt.

Undersökningen av 2024 års bokutlåning och referensbestånd gav till resultat att 3 928 upphovsmän (eller deras efterlevande) var berättigade till ersättningar om totalt 74 420 531 kr. De enskilda ersättningarnas belopp varierade mellan 2 640 kr och 346 779 kr, med ett genomsnittligt ersättningsbelopp på 18 946 kr och ett medianvärde på 6 454 kr.

Av ersättningarna för 2024 års bokutlåning och referensbestånd på totalt 74 420 531 kr, kunde 73 927 663 kr betalas ut under år 2025. Därtill kunde 724 397 kr betalas ut avseende ersättningar för tidigare år. Totalt utbetalades alltså 74 652 060 kr, till ca 4 200 personer (upphovsmän och arvingar).

Eftersom mottagarnas adresser oftast inte är kända för fondkansliet vid det tillfälle då de för första gången erhåller någon ersättning, gäller att inte alla de uträknade ersättningarna kan utbetalas samma år som uträkningen är klar. Upphovsmännen eller deras arvingar efterforskas då under påföljande år. Om ersättningen fem år efter utlåningsåret ännu inte kunnat utbetalas, tillfaller beloppet fonden. Vidare gäller begränsningar för små utbetalningar till efterlevande: från det redovisade totalbeloppet avräknas därför de summor som understiger gränsen på 1 320 kr.

Ett belopp på 125 876 kr återgick 2025-12-31 till fonden avseende ersättningar för 29 upphovsmän som inte kunnat utbetalas inom fem år efter utlåningsåret. Efter rättelser av tidigare upplupna ersättningar på netto 106 987 kr återgick således totalt 18 899 kr 2025-12-31 till fonden. De ersättningar för utlåningsåren 2020-2024 som vid årets slut fortfarande inte kunnat betalas ut, berörde 161 upphovsmän och uppgick till 1 266 815 kr (föregående år: 1 624 288 kr).

5.2.2 Särskild biblioteksersättning

Enligt förordningen om Sveriges författarfond kan styrelsen besluta att individuell ersättning till en viss upphovsman ska utgå med ett högre belopp än det statistiskt beräknade.

Sådan särskild biblioteksersättning kan enligt styrelsens bestämmelser tilldelas upphovsman vars verk bildar underlag för biblioteksersättning, vilken avser att uteslutande eller huvudsakligen vara litterärt verksam som författare, översättare, tecknare eller fotograf och som på ett övertygande sätt, med hänsyn till både kvalitet och kvantitet, dokumenterat sin verksamhet. För att tilldelas den särskilda biblioteksersättningen bör man varit verksam i minst 10 år, och med rimlig kontinuitet kommit ut med minst 5 å 6 egna verk. (För översättningar och verk med flera upphovsmän: 10 å 20 verk). Konkurrenten om de särskilda ersättningarna är stor; därför ställs kraven på de sökande i praktiken oftast högre än vad som framgår av dessa riktlinjer. Den som tilldelas särskild biblioteksersättning har i regel tidigare haft både kortare och fleråriga stipendier från författarfonden.

Den som innehar särskild biblioteksersättning får inte samtidigt inneha anställning – eller förordnande/uppdrag med anställningslika villkor – med mer än halv årsarbetstid. Så länge innehavaren uppfyller villkoren, fortsätter den särskilda ersättningen att utbetalas årligen, försåvitt inte synnerliga skäl talar emot det. Vart femte år gör författarfonden uppföljningar av innehavarnas litterära verksamhet och ekonomiska situation. De får i samband med detta intyga att de är fortsatt litterärt verksamma och uppfyller de ovan nämnda villkoren för innehavet.

Den särskilda biblioteksersättningen är pensions- och sjukpenninggrundande; mottagaren betalar de sociala avgifterna i form av egenavgifter. Den särskilda ersättningen upphör då innehavaren tar ut pension eller senast när hen fyller 70 år.

Fondstyrelsen bestämmer, för ett år i taget, storleken på den särskilda ersättningen. År 2025 var beloppet oförändrat 302 000 kr.

Styrelsen har under året utsett 5 st. nya innehavare samtidigt som 6 st. innehav av särskild biblioteksersättning har upphört.

År 2025 var sammanlagt 160 författare, översättare, tecknare och fotografer innehavare av särskild biblioteksersättning. Ett av dessa innehav har varit "vilande" i enlighet med bestämmelserna. Antalet utbetalade särskilda ersättningar i september 2025 var därför 159 (föregående år 160). Det sammanlagda bruttobeloppet för särskilda ersättningar var under året

48 018 000 kr. Efter avdrag av kostnaderna för innehavarnas statistiskt beräknade individuella ersättningar för 2024 års bokutlåning (i medeltal 23 223 kr per innehavare, totalt 3 692 414 kr) blev nettokostnaden för de särskilda ersättningar som utbetalades år 2025: 44 325 586 kr.

5.2.3 Pensionsbidrag

Från författarfonden kan utdelas pensionsbidrag till författare, översättare, tecknare och fotografer, vilka under längre tid varit litterärt yrkesverksamma och vilkas bokproduktion bedöms som tillräcklig vad gäller omfattning och litterära kvaliteter.

Enligt styrelsens bestämmelser ska storleken på beviljat pensionsbidrag anpassas till mottagarens allmänna pension. Bidraget ska, sammanräknat med den allmänna pensionen uppgå till 3,8 prisbasbelopp (2025: 223 440 kr) räknat vid ansökningstillfället. Pensionsbidraget kan endast i undantagsfall överstiga 1,5 prisbasbelopp per år. Pensionsbidraget är skattepliktigt.

Styrelsen beslutade i december 2024 om en generell höjning av pensionsbidragen från och med 2025 med 2,6% vilket motsvarade höjningen av prisbasbeloppet.

Vid budgetårets slut utbetalades sammanlagt 65 pensionsbidrag (föregående år: 67) med belopp mellan 7 284 kr/år och 88 176 kr/år. Ett nytt pensionsbidrag har beviljats samtidigt som tre innehavare har avlidit. Sammanlagt har i pensionsbidrag utbetalats 3 864 098 kr under år 2025.

5.2.4 Femåriga arbetsstipendier

Beloppet för de femåriga arbetsstipendierna år 2025 var oförändrat 180 000 kr/år. 13 nya stipendiater har tillkommit under året, medan 22 stipendier har upphört. Sammanlagt har 14 220 000 kr utbetalats till totalt 79 innehavare av femårigt arbetsstipendium.

Innehavare av femårigt arbetsstipendium från Sveriges författarfond får tillgodoräkna sig stipendiet som pensionsgrundande inkomst. Pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

5.2.5 Treåriga arbetsstipendier

Beloppet för de treåriga arbetsstipendierna år 2025 var oförändrat 170 000 kr/år. 30 nya stipendiater har tillkommit under året, medan 37 stipendier har upphört. Sammanlagt har 18 020 000 kr utbetalats till totalt 106 innehavare av treårigt arbetsstipendium.

I likhet med det femåriga arbetsstipendiet får innehavare av treårigt stipendium tillgodoräkna sig stipendiet som pensionsgrundande inkomst, och pensionsavgiften betalas på samma sätt från särskild anslagspost.

5.2.6 Ettåriga arbetsstipendier

Beloppen för de ettåriga arbetsstipendierna år 2025 var 70 000 kr respektive 100 000 kr. Sammanlagt har beviljats 176 st. ettåriga arbetsstipendier ur bibliotekersättningen om totalt 14 180 000 kr (medeltal 80 568 kr).

5.2.7 Bidrag till upphovsmannaorganisationer

Organisationsbidrag har för år 2025 (beslut i december 2024) tilldelats Sveriges Författarförbund med 8 977 000 kr, Svenska Tecknare med 1 719 000 kr och Svenska Fotografers Förbund, fotoförfattarsektionen, med 1 910 000 kr. Sammanlagt utdelades således bidrag till upphovsmännens organisationer med 12 612 000 kr (föregående år: 12 599 000 kr).

5.2.8 Administration

Kostnaderna för författarfondens administration *vad avser bibliotekersättningen* uppgick år 2025 till 10 510 928 kr (inklusive avskrivningar m.m. 50 295 kr samt räntor 207 552 kr). Från författarfondens *totala administrationskostnader* har under denna anslagspost sammanlagt 1 110 000 kr avräknats, vilket har betalats till bibliotekersättningen från övriga anslagsposter för administrationen av dessa verksamheter samt från STIM/SAMI som ersättning för bearbetad utlånedata. Kostnaderna för administration uppgick under år 2025 till 5,5 procent av bibliotekersättningens totala kostnader (även 5,5 procent av anslagspostens storlek).

Av administrationskostnaderna (före avräkningen för administrationsersättning m.m.) avsåg ca 9,1 milj. kr kostnader för personal, styrelse, stipendieråd och sakkunniga. Övriga administrationskostnader uppgick till ca 2,7 milj. kr, varav ca 1,6 milj. kr avsåg lokalkostnader.

5.2.9 Årets resultat

Bibliotekersättningens anslagsintäkter för år 2025 uppgick till 190 600 000 kr. De totala kostnaderna för verksamheten under anslagsposten 191 555 516 kr, varav kostnader för ersättningar, stipendier och bidrag 181 044 588 kr, kostnader för administration 10 668 185 kr, avskrivningar m.m. 50 295 kr samt räntor 207 552 kr. Årets resultat gav därmed ett underskott på 955 516 kr.

6 Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker

Stipendier och bidrag ur anslag 5:2, ap.5 2023–2025:

	2025	2024	2023
Ettårigt arbetsstipendium till kulturjournalister/författare/översättare:			
<i>Antal</i>	48	50	47
<i>Belopp</i>	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	4 800 000 kr	5 000 000 kr	4 700 000 kr
Femårigt arbetsstipendium till dramatiker:			
<i>Antal</i>	2	4	6
<i>Belopp</i>	176 400 kr	171 900 kr	157 500 kr
<i>Totalt belopp</i>	352 800 kr	687 600 kr	945 000 kr
Treårigt arbetsstipendium till dramatiker:			
<i>Antal</i>	12	8	4
<i>Belopp</i>	165 000 kr	161 000 kr	147 500 kr
<i>Totalt belopp</i>	1 980 000 kr	1 288 000 kr	590 000 kr
Ettårigt arbetsstipendium till dramatiker:			
<i>Antal</i>	25	30	22
<i>Beloppsintervall</i>	70 000 – 100 000 kr	70 000 – 100 000 kr	70 000 – 100 000 kr
<i>Medelbelopp</i>	91 600 kr	89 000 kr	85 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	2 290 000 kr	2 670 000 kr	1 870 000 kr
Målinriktat arbetsstipendium till scendramatiker:			
<i>Antal</i>	-	-	12
<i>Belopp</i>	-	-	100 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	-	-	1 200 000 kr
Bidrag för internationella utbyten:			
<i>Antal</i>	86	95	110
<i>Medelbelopp</i>	17 407 kr	17 343 kr	18 418 kr
<i>Totalt belopp</i>	1 497 000 kr	1 647 600 kr	2 026 000 kr

Under utgiftsområde 17, anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer handhar styrelsen för Sveriges författarfond anslagsposten 5. Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker.

Anslagsposten har under 2025 uppgått till oförändrat 11 237 000 kr. Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats enligt följande:

- 4 830 000 kr för bidrag till författare, översättare och kulturjournalister;
- 4 595 000 kr för bidrag till dramatiker och översättare av dramatik;
- 1 212 000 kr för bidrag för internationella utbyten.

Dramatikerrådet beslutar på styrelsens vägnar om den del av anslagsposten som fördelats på bidrag till dramatiker och översättare av dramatik.

Internationella rådet beslutar om den del som fördelats på bidrag för internationella utbyten.

I enlighet med förordningen (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer fördelas statsbidrag till enskilda yrkesutövande konstnärer, med syftet att främja deras möjligheter att bedriva, fördjupa och utveckla sin konstnärliga verksamhet. Statsbidrag får lämnas i form av stipendier, projektbidrag och bidrag för internationellt utbyte.

Fondstyrelsen har frihet att inom ramen för anslagsposten prioritera mellan de olika typerna av bidrag och anpassa deras antal och bidragsbeloppens storlek till de behov som finns. Hur fondstyrelsen respektive dramatikerrådet valt att prioritera redovisas i följande tre avsnitt.

6.1 Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister

Styrelsen för Sveriges författarfond har inom biblioteksersättningens ram i relativt stor utsträckning koncentrerat insatserna på att skapa ekonomisk trygghet under längre perioder för de litterära upphovsmännen. Statsbidraget ur anslagspost 5:2, ap.5 till författare, översättare och kulturjournalister har i stället utnyttjats som ett nödvändigt komplement till biblioteksersättningen, genom en prioritering på ettåriga arbetsstipendier. Statsbidraget har vidare den viktiga funktionen att stödja kulturjournalisterna, vilka mer sällan eller aldrig kan erhålla stipendier ur biblioteksersättningen.

48 st. ettåriga arbetsstipendier på 100 000 kr om totalt 4 800 000 kr har utdelats under året.

6.2 Bidrag till dramatiker

Inom ramen för verksamheten under denna anslagspost prioriterar dramatikerrådet arbetsstipendier, och utdelar liksom författarfonden i övrigt inga projektbidrag.

Under året har dramatikerrådet inte delat ut några nya femåriga arbetsstipendier samtidigt som två innehav har upphört. Antalet innehavare av femårigt arbetsstipendium har därmed minskat till 2 st. Totalt har 352 800 kr utbetalats. Fyra treåriga stipendier på 165 000 kr för första året har betalats ut, och antalet innehavare har ökat till 12 st. Totalt har 1 980 000 kr utbetalats som treåriga arbetsstipendier.

Innehavare av fem- och treårigt stipendium får tillgodoräkna sig det som pensionsgrundande inkomst; pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

25 st. ettåriga arbetsstipendier på 70 000 kr respektive 100 000 kr om totalt 2 290 000 kr har utdelats under året.

Totalt har under budgetåret 2025 således i bidrag till dramatiker utbetalats 4 622 800 kr.

6.3 Bidrag för internationella utbyten

Bidrag för internationella utbyten har beslutats fem gånger under år 2025. Internationella rådet har beviljat sammanlagt 86 (föregående år 95) bidrag för internationella utbyten om totalt 1 497 000 kr (medelbelopp: 17 407 kr). Fyra bidrag på totalt 101 000 kr har ej utnyttjats/återbetalts under året, varför den totala kostnaden blev 1 396 000 kr.

7 Dramatikerstöd

Under utgiftsområde 17, anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer, handhar styrelsen för Sveriges författarfond anslagsposten 13. Dramatikerstöd. Beslut om dramatikerstöd fattas enligt föreskrifterna i fondförordningen av dramatikerrådet (se avsnitt 2.2.) .

I enlighet med förordning (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik får statsbidrag ges till fria teatergrupper, regionala och lokala teaterinstitutioner samt radio- och TV-företag för beställning av nyskriven svensk dramatik. Ansökan om stöd ska göras gemensamt av en dramatiker och den som vill uppföra dramatikers verk.

Anslagsposten har under 2025 uppgått till oförändrat 4 461 000 kr.

Dramatikerstödet storlek motsvarar 2/3 av grundersättningen enligt det vid tidpunkten för beslut gällande avtalet mellan Svensk Scenkonst och Sveriges Dramatikerförbund, avseende förvärv och framförande av scenpjäser. Stödet utbetalas till teatern – men ska oavkortat utgöra arvode till dramatikern. Ett villkor för beviljat stöd är att teatern utöver detta stöd betalar dramatikern ett belopp motsvarande lägst 1/3 av ersättningen enligt nyss nämnda avtal.

Av stödets konstruktion följer att dramatikerstöd beviljas med tre olika belopp, beroende av längden på den pjäs som beställs. Hälften av stödet utbetalas efter beslut; andra hälften betalas ut då premiär ägt rum. Ansökan om dramatikerstöd kan lämnas in när som helst under året. Beslut fattas två gånger om året.

Under året har 76 (2024: 56) ansökningar om dramatikerstöd behandlats, av vilka 32 (2024: 32) bifallits. Totalt har dramatikerrådet beviljat dramatikerstöd till ett belopp av 4 609 660 kr (2024: 4 254 960 kr). Stöd på 131 320 kr har ej utnyttjats/återförts, varför den totala kostnaden blev 4 478 340 kr.

Vid årets slut hade 38 teatrar ännu inte slutrekvirerat beslutade dramatikerstöd på totalt 3 562 560 kr.

8 Inkomstgarantier för konstnärer

Inkomstgarantier för konstnärer utgör anslagspost 3 under utgiftsområde 17, anslaget 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer. För den ekonomiska redovisningen av denna verksamhet svarar Kammarkollegiet, som disponerar anslagsposten och verkställer utbetalningarna till innehavarna.

Enligt riksdagens beslut ska inkomstgarantin för konstnärer successivt avskaffas. Därför utses inga nya innehavare. Enligt förordning (1976:504) om inkomstgarantier för konstnärer ska dock den som tidigare beviljats inkomstgaranti utses årligen under sin återstående livstid åter till innehavare av inkomstgaranti, om inte synnerliga skäl talar emot det.

Inkomstgaranti utgår med ett belopp som motsvarar fem prisbasbelopp per år (2025: 5 x 58 800 kr = 294 000 kr). Beloppet minskas med innehavarens årsinkomst upp till ett basbelopp och med 75 procent av årsinkomsten i övrigt.

Samtliga 13 tidigare beslutade innehavare inom författarfondens ansvarsområde har i enlighet med förordningen utsetts till innehavare också för år 2025. Efter att en innehavare senare avlidit fanns vid årets slut 12 innehavare av inkomstgaranti inom författarfondens ansvarsområde.

9 Långtidsstipendier

Långtidsstipendier utgör anslagspost 4 under utgiftsområde 17, anslaget 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer. Stipendiet kan enligt förordning (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer utgå för att ge en konstnär, som under längre tid bedrivit konstnärlig verksamhet av god kvalitet, möjlighet att långsiktigt utveckla sitt konstnärskap.

Långtidsstipendier fördelas av Konstnärsnämnden och styrelsen för Sveriges författarfond. Långtidsstipendier utgår under högst 10 år med ett belopp som motsvarar tre prisbasbelopp per år. Innehavare av långtidsstipendium får tillgodoräkna sig stipendiet som pensionsgrundande inkomst. Pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

Antalet tioåriga långtidsstipendier har av regeringen i regleringsbrevet för år 2025 fastställts till oförändrat 169 st. Konstnärsnämnden och Styrelsen för Sveriges författarfond har i enlighet med villkor i regleringsbrev tidigare överenskommit att författarfonden ska ha beslutanderätt över 34 av dessa långtidsstipendier. Konstnärsnämndens del av anslagsposten redovisas i nämndens årsredovisning för år 2025.

Totalt under år 2025 har inom författarfondens område långtidsstipendier om vardera 176 400 kr utbetalats till 34 personer, till ett sammanlagt belopp av 5 997 600 kr. Inga nya stipendiater utsågs under året och inga innehav

upphörde. Av de 34 stipendiaterna är 25 st. författare/översättare/kulturjournalister (utsedda av fondstyrelsen) och 9 st. dramatiker/manusförfattare (utsedda av dramatikerrådet).

10 Stipendiestatistik – översikt

I det följande lämnas en samlad översikt över stipendier och stöd m.m. som fördelas av Sveriges författarfond. Här redovisas det totala antalet ansökningar och hur stor del av ansökningarna som kunnat beviljas, men också särredovisat på män respektive kvinnor. De sökandes kön har enbart härletts ur angivet personnummer, i syfte att kunna presentera denna övergripande bild.

Redovisningen görs dels totalt för författarfondens samtliga stöd och stipendier m.m., dels uppdelat på olika verksamhetsgrenar (och stipendietyper). Uppdelningen i verksamhetsgrenar följer här den praktiska uppdelningen i olika berednings- och beslutsprocesser, och motsvarar alltså inte alltid verksamhetsberättelsens redovisning i övrigt av respektive anslagspost.

Därtill gäller att denna stipendiestatistik avser *beviljade* stipendier m.m. under året, till skillnad från den ekonomiska redovisningen i övrigt som ju avser *utbetalade* stipendier och ersättningar under året. I denna sammanställning ingår alltså inte heller tidigare beviljade, nu löpande stipendier eller liknande.

Stipendieberedningen bedrivs genomgående utan kvotering mellan könen, eller på andra sätt förutbestämda hänsyn, exempelvis till yrkeskategorier/genrer, litterära traditioner, regional spridning, ålder eller vilket språk de sökande skriver på eller översätter till eller från. Uppföljningar likt denna görs i efterhand, till stöd för reflexion och diskussion rörande urvalskriterier, medelsfördelning m.m., men styr alltså inte stipendieberedningen på förhand och i direkt mening.

De varierande stipendierna och stöden m.m. är sinsemellan mycket olika, både till karaktär och vad avser ekonomiskt värde. Särskild biblioteksersättning innebär en ekonomisk grundtrygghet som kan innehas uppåt 20 år, ibland mer, medan ett bidrag för internationellt utbyte inte sällan understiger 15 000 kr. Dramatikerstöden är inga personliga stipendier utan kopplas till beställning och utgör del av arvode. För analysen av söktryck och bifallsprocent ska också betonas att det inte alltid rör sig om antal unika sökande eftersom vissa stipendier kan sökas flera gånger under året.

Det finns skäl att iaktta viss försiktighet när det gäller utläsa trender eller dra slutsatser av utfallet för enskilda år. I synnerhet gäller det den redovisning som görs nedbrutet på vissa verksamheter eller särskilda stipendietyper, där grupperna blir små och de slumpmässiga variationerna följaktligen större.

	2025	2024	2023
Stipendier m.m. ur biblioteksersättningen samt övriga anslag till författare m.fl.			
<i>Antal ansökningar</i>	2 012	2 089	2 302
- varav kvinnor	1 171 (58 %)	1 180 (56 %)	1 315 (57 %)
- varav män	841 (42 %)	909 (44 %)	987 (43 %)
<i>Antal bifall</i>	275	275	292
- varav kvinnor	155 (56 %)	161 (59 %)	188 (64 %)
- varav män	120 (44 %)	114 (41 %)	104 (36 %)
<i>Bifallsprocent</i>	14 %	13 %	13 %
- för kvinnor	13 %	14 %	14 %
- för män	14 %	13 %	11 %

Stipendier till dramatiker/manusförfattare och översättare av dramatik			
<i>Antal ansökningar</i>	151	153	257
- varav kvinnor	93 (62 %)	93 (61 %)	153 (60 %)
- varav män	58 (38 %)	60 (39 %)	104 (40 %)
<i>Antal bifall</i>	29	34	40
- varav kvinnor	18 (62 %)	19 (56 %)	27 (68 %)
- varav män	11 (38 %)	15 (44 %)	13 (32 %)
<i>Bifallsprocent</i>	19 %	22 %	16 %
- för kvinnor	19 %	20 %	18 %
- för män	19 %	25 %	12 %

Bidrag för internationellt utbyte			
<i>Antal ansökningar</i>	350	330	314
- varav kvinnor	217 (62 %)	198 (60 %)	199 (63 %)
- varav män	133 (38 %)	132 (40 %)	115 (37 %)
<i>Antal bifall</i>	86	95	110
- varav kvinnor	52 (60 %)	64 (67 %)	71 (65 %)
- varav män	34 (40 %)	31 (33 %)	39 (35 %)
<i>Bifallsprocent</i>	25 %	29 %	35 %
- för kvinnor	24 %	32 %	36 %
- för män	26 %	23 %	34 %

SVERIGES FÖRFATTARFOND

	2025	2024	2023
Dramatikerstöd			
<i>Antal ansökningar</i>	76	56	74
- varav kvinnor	43,5 (57 %)	38 (68 %)	52,5 (71 %)
- varav män	32,5 (43 %)	18 (32 %)	21,5 (29 %)
<i>Antal bifall</i>	32	32	33
- varav kvinnor	20 (62 %)	21 (66 %)	20,5 (62 %)
- varav män	12 (38 %)	11 (34 %)	12,5 (38 %)
<i>Bifallsprocent</i>	42 %	57 %	45 %
- för kvinnor	46 %	55 %	39 %
- för män	37 %	61 %	58 %
Totalt			
<i>Antal ansökningar</i>	2 589	2 628	2 948
- varav kvinnor	1 524 (59 %)	1 509 (57 %)	1 719,5 (58 %)
- varav män	1 065 (41 %)	1 119 (43 %)	1 227,5 (42 %)
<i>Antal bifall</i>	422	436	475
- varav kvinnor	245 (58 %)	265 (61 %)	306,5 (65 %)
- varav män	177 (42 %)	171 (39 %)	168,5 (35 %)
<i>Bifallsprocent</i>	16 %	17 %	16 %
- för kvinnor	16 %	18 %	18 %
- för män	17 %	15 %	14 %
Större stipendier m.m. *			
<i>Antal bifall</i>	19	21	30
- varav kvinnor	11 (52 %)	10 (48 %)	18 (60 %)
- varav män	9 (48 %)	11 (52 %)	12 (40 %)

* Särskild bibliotek ersättning samt fem- och tioåriga stipendier

11 Resultat- och balansräkningar

Biblioteksersättningen (5:2, ap. 8)

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2025	2024
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Anslag		190 600	190 488
SUMMA INTÄKTER		190 600	190 488
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Individuella ersättningar	(1)	-73 829	-70 103
Särskild biblioteksersättning netto	(2)	-44 326	-45 017
Pensionsbidrag		-3 864	-3 924
Femåriga arbetsstipendier		-14 220	-15 840
Treåriga arbetsstipendier		-18 020	-19 210
Övriga stipendier och bidrag	(3)	-26 786	-26 479
Summa Ersättningar och bidrag		-181 045	-180 572
Personal och styrelse		-9 076	-8 702
Övriga administrationskostnader		-2 703	-2 665
Administrationsersättningar m.m.	(4)	1 110	1 060
Summa Administration		-10 669	-10 307
Avskrivningar	(5)	-50	-65
Räntekostnader/intäkter		208	1 000
SUMMA KOSTNADER		-191 556	-189 945
ÅRETS RESULTAT		-956	543

Biblioteksersättningen, forts.

BALANSRÄKNING (tkr)	Not	2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	(5)	44	55
Fordringar			
Skattekonto		20	21
Övriga kortfristiga fordringar		270	270
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	(6)	531	458
Kassa och bank			
Plusgiro, bankkonto		3 170	4 715
SUMMA TILLGÅNGAR		4 035	5 519
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat resultat		2 289	1 746
Årets resultat		-956	543
Skulder			
Leverantörsskulder		11	39
Övriga skulder	(7)	2 147	2 657
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	(8)	544	533
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		4 035	4 753

Redovisnings- och värderingsprinciper

Sveriges författarfond omfattas inte av förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring eller förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. (Se även avsnitt 1.2.5).

Enligt 21 § arbetsordningen för Sveriges författarfond tillämpas redovisnings- och värderingsprinciper som med väsentliga undantag upprättats med utgångspunkt i ovan nämnda förordningar.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningen enligt plan. Följande avskrivningstider tillämpas: 3 år för datorer, skrivare och nätverk; 5 år för övriga maskiner och inventarier.

Redovisnings- och värderingsprinciperna har varit oförändrade från föregående år.

Noter

(1) Individuella ersättningar	(tkr)	2025	2024
Individuell ersättning		74 421	70 571
Förfallna individuella ersättningar samt rättelser		-19	-54
Arvsvinster*		-573	-413
Summa individuella ersättningar		73 829	70 103

*Under miniminivån för utbetalning till efterlevande

(2) Särskild bibliotek ersättning
Bruttobelopp för särskilda ersättningar: 48 018 tkr. Avgår innehavarnas statistiskt beräknade individuella ersättning för 2024 års utlåning: 3 692 tkr. Nettokostnad: 44 326 tkr.

(3) Bidrag till upphovsmannaorganisationer (12 606 tkr) samt ettåriga arbetsstipendier (14 180 tkr)

(4) Avser bl.a. ersättning för administrationskostnader från anslagsposterna 5:2 ap.5, Bidrag till författare m.fl. (600 tkr) samt 5:2 ap.13, Dramatikerstöd (240 tkr). Ersättningarna fastställs av styrelsen till samma andel av anslagsposten som biblioteksersättningens egen administration beräknas utgöra (2025: 5,5%). Enligt villkor i regleringsbrev fick 2025 högst 1 000 tkr resp. 300 tkr användas till administrationskostnader.

(5) Avskrivningar / Maskiner och inventarier
Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som beräknas ha en livslängd om minst 3 år och vilkas anskaffningskostnad uppgår till minst 10 000 kr.

Avskrivning sker enligt den ekonomiska livslängd som fastställts för de olika kategorierna av anläggningstillgångar (datorer, skrivare och nätverk: 3 år; övriga maskiner och inventarier: 5 år).

Tkr	2025	2024
IB	833	833
Utrangeringar	0	0
Årets inköp	<u>39</u>	<u>0</u>
UB	872	833
Akkumulerad avskrivning	778	713
Årets avskrivning	50	65
Utrangeringar	<u>0</u>	<u>0</u>
Avskrivning totalt	828	778
Planenligt restvärde	44	55

(6) Avser förutbetalda hyreskostnader samt övriga förutbetalda kostnader.

(7) Avser ej utbetalade individuella ersättningar (1 267 tkr) samt källskatt och upplupna arbetsgivaravgifter.

(8) Avser upplupna kostnader för semesterlöner (inkl. arbetsgivaravgifter), premier för statens avtalsförsäkringar och för lokalt omställningsarbete samt särskild löneskatt på pensionskostnader.

Biblioteksersättningen, forts

Upplysning om framtida åtaganden villkorade av framtida finansiering

Sveriges författarfond disponerar inte själv sina anslagsposter och får därmed inte ha några ansvarsförbindelser. Här informeras ändå upplysningsvis om beräknade framtida åtaganden, vilka gäller under förutsättning av att statsmakterna ställer tillräckliga medel till förfogande. Beräknade framtida åtaganden uppgår totalt till 85 897 000 kr (föregående år: 104 032 00 kr), vilka baseras på fondstyrelsens tidigare beviljade stipendier och bidrag.

Beräknade framtida åtaganden i dagens penningvärde:

År	Pensions- bidrag	5-åriga stipendier	3-åriga stipendier	Summa, kr
2026	3 783 000	13 764 000	14 432 000	31 979 000
2027	3 491 000	7 672 000	7 920 000	19 083 000
2028	3 199 000	6 882 000	2 640 000	12 721 000
2029	2 907 000	4 278 000		7 185 000
2030	2 615 000	1 860 000		4 475 000
2031	2 323 000			2 323 000
2032	2 031 000			2 031 000
2033	1 739 000			1 739 000
2034	1 447 000			1 447 000
2035	1 155 000			1 155 000
2036	863 000			863 000
2037	571 000			571 000
2038	279 000			279 000
2039	46 000			46 000
Summa, kr:	26 449 000	34 456 000	24 992 000	85 897 000

Beträffande uträkning av framtida åtaganden för pensionsbidrag har följande metod använts: Vid 2026 års ingång innehar 65 personer pensionsbidrag till en beräknad årskostnad om 3 783 000 kr, vilket i medeltal blir 58 200 kr/person och år. Under en femårsperiod (2021 – 2025) har i medeltal 4 personer/år avlidit. Det beräknade värdet av framtida åtaganden vad gäller pensionsbidrag har därför minskats med $4 \times 58\,200 \text{ kr} = 233\,000 \text{ kr/år}$.

Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker (5:2, ap. 5)

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2025	2024
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Anslag		11 237	11 237
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Bidrag	(1)	-10 819	-11 278
Administration		-600	-560
SUMMA KOSTNADER		-11 419	-11 838
ÅRETS RESULTAT		-182	-601

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		192	360
SUMMA TILLGÅNGAR			360
KAPITAL OCH SKULDER			
Balanserat resultat	(2)	360	961
Årets resultat	(3)	-182	-601
Skulder			
Övriga skulder	(4)	14	0
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		192	360

Noter

(1) Bidrag

	2025 (kr)	2024 (kr)
Beviljade bidrag:	10 919 800	11 293 200
Ej utnyttjade/återförda bidrag:	-101 000	-15 500
Summa bidrag:	10 818 800	11 277 700

(2) Balanserat resultat för respektive verksamhetsgren under anslagsposten:

	2025 (kr)	2024 (kr)
Bidrag till författare m.fl.	13 000	165 000
Bidrag till dramatiker	52 986	87 000
Internationella utbyten	293 666	708 766
Summa:	359 652	960 766

(3) Årets resultat för respektive verksamhetsgren under anslagsposten:

	2025 (kr)	2024 (kr)
Bidrag till författare m.fl.	30 000	-152 000
Bidrag till dramatiker	-27 800	-34 000
Internationella utbyten	-184 000	-415 100
Summa:	-181 800	-601 100

(4) Avser beslutade ej utbetalade bidrag.

Upplysning om framtida åtaganden villkorade av framtida finansiering

Sveriges författarfond disponerar inte själv sina anslagsposter och får därmed inte ha några ansvarsförbindelser. Här informeras ändå upplysningsvis om beräknade framtida åtaganden, vilka gäller under förutsättning av att statsmakterna ställer tillräckliga medel till förfogande.

Beräknade framtida åtaganden i dagens penningvärde:

År	5-åriga stipendier	3-åriga stipendier	Summa, kr
2026	0	1 328 000	1 328 000
2026	0	664 000	664 000
2027	0	0	0
Summa, kr	0	1 992 000	1 992 000

Dramatikerstöd (5:2, ap. 13)

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2025	2024
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Anslag		4 461	4 461
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Dramatikerstöd	(1)	-4 478	-4 150
Administration		-240	-230
SUMMA KOSTNADER		-4 718	-4 380
ÅRETS RESULTAT		-257	81

BALANSRÄKNING (tkr)			
		2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		3 658	3 899
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat resultat		352	271
Årets resultat		-257	81
Skulder			
Övriga skulder	(2)	3 563	3 546
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		3 658	3 899

Noter

(1) Dramatikerstöd			
	2025 (kr)	2024 (kr)	
Beviljade stöd:	4 609 660	4 254 960	
Återförda stöd:	131 320	104 800	
Summa stöd:	4 478 340	4 150 160	

(2) Avser beslutade, ej utbetalade dramatikerstöd (3 562 560 kr).

Långtidsstipendier (del av 5:2, ap. 4)

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2025	2024
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Anslag		5 998	5 845
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Långtidsstipendier		-5 998	-5 845
ÅRETS RESULTAT		0	0

Upplysning om framtida åtaganden villkorade av framtida finansiering

Sveriges författarfond disponerar inte själv anslagsposten och har inga ansvarsförbindelser. Här informeras ändå upplysningsvis om beräknade framtida åtaganden, vilka gäller under förutsättning av att statsmakterna ställer tillräckliga medel till förfogande.

Beräknade framtida åtaganden i dagens penningvärde:

<u>År</u>	<u>Belopp, kr</u>
2026	5 683 200
2027	3 374 400
2028	3 196 800
2029	3 196 800
2030	3 196 800
2031	2 664 000
2032	1 420 800
2033	0
Summa, kr:	34 575 400

Stockholm den 26 februari 2026

Joakim Stymne
ordförande

Anja Gatu
vice ordförande

Josefine Engström
ledamot

Stig Hansén
ledamot

Erik Jersenius
ledamot

Thomas Kanger
ledamot

Simon Mlangeni-Berg
ledamot

Ingrid Olsson
ledamot

Tony Samuelsson
ledamot

Örjan Sjögren
ledamot

Karin Westerberg
ledamot

/Jesper Söderström
direktör och styrelsens sekreterare

Min rapport från oberoende revisor har lämnats den

Erik Ågerup
Auktoriserad revisor
Ågerup Revision AB

SVERIGES FÖRFATTARFOND

Box 6243, S-102 34 STOCKHOLM

Sveavägen 82

Telefon: 08-440 45 50

E-post: svff@svff.se

www.svff.se